

TURINYS

Pratarmė.	5	
Įvadas	7	
SOVIETŲ SĄJUNGOS PASIRENGIMAS OKUPACIJAI (1939–1940)		
<i>NKVD sudarytos bylos Lietuvai. – Teroro organizatorių doktrina – įsakymas Nr. 001223. – Lietuvių naikinimas už Lietuvos valstybės sienų. – Pasirengimas okupacijai: „Veikti tyliai – durtuvu.“</i>		15
VALSTYBĖS IR TAUTOS NAIKINIMAS PIRMOSIOS SOVIETINĖS OKUPACIJOS METAIS (1940–1941)		
1. Sąlygų sudarymas NKVD veikti <i>V. Dekanozovo grupės enkavėdistai. – A. Sniečkaus departamentas. – „Liaudies Seimo“ publikos atranka.</i>	21	
2. Pirmieji masiniai suėmimai <i>Liepos 7 d. „likvidacijos planas“. – Ataskaita J. Stalinui. – 504 suimti žmonės. – Naujieji Lubiankos kaliniai. – A. Sniečkaus „šešėlis“ D. Zagarovas</i>	26	
3. Lietuvos SSR NKVD įsteigimas <i>L. Berijos pasirinkimas – A. Guzevičius. – Ypatingasis pasitarimas. – P. Gladkovas – NKGB organizatorius.</i>	30	
4. Gyventojų registravimas ir pasirengimas masiniam terorui <i>Enkavėdistų iniciatyvos. – Archyvai NKVD rankose. – „Kas septintas lietuvis – į potencialių priešų sąrašus.“ – „Liaudies priešų“ paieška tarp lenkų, žydų, rusų, ukrainiečių</i>	34	
5. Kalėjimai. Tardymo metodai <i>NKVD standartai. – „Būtini tardymo veiksmai.“ – Mirtininkai . . .</i>	37	

6.	NKVD prieš Lietuvos karius <i>Karininkų persekiojimas. – Ypatingasis skyrius nepatikimame korpuse</i>	45
7.	Visuotinis sekimas ir pasirengimas trėmimams <i>Agentūros tinklas. – Kalinių sekimas. – Mėginimas užkirsti kelią sukilimui. – Nuosprendžiai ir etapai. – Lenkų pabėgėlių registravimas. – Žydų klausimas. – Baigiamasis pasirengimo trėmimams etapas. – I. Serovo instrukcija. – Tremtinių bylos</i>	48
8.	Birželio 14-oji <i>I. Serovo instrukcijos įgyvendinimas. – Tremtinių turto grobimas. – Šeimų išskyrimas. – Tremtinių išvežimo kryptys.</i>	58
9.	Kalinių ir civilių gyventojų naikinimas pirmosiomis karo dienomis <i>„Visus kitus sušaudyti.“ – „Pirmosios kategorijos evakavimas.“ – Červenė. – Bigosovo– Žudynių ataskaita. – Rainiai. – Pravieniškės. – Paskutiniai siautėjimai Panevėžyje ir Rokiškyje</i>	66
10.	Lietuvių tautos nuostoliai 1940–1941 m. <i>Tremties vietų kaita. – Kalinių keliai. – Aukų statistika.</i>	81

LIETUVIŲ NAIKINIMAS LAGERIUOSE IR TREMTYJE 1941–1944 m.

<i>Tremtiniai Komijoje. – Altajaus krašte. – Prie Laptevų jūros. – Krasnojarsko ir Novosibirsko srityse. – Iš Starobelsko – į Kraslagą. – Karių likimas: Juchnovas–Kraslagas–Norilskas–Lamos ežeras. – Ypatingojo pasitarimo nuosprendžiai. – A. Stulginskis: vienuolika nežinomybės metų. – Enkavėdistinė žmogaus atsparumo formulė</i>	85

SOVIETINIS TERORAS IR NUSIKALTIMAI ŽMONIŠKUMUI 1944–1958 METAIS

1.	Antrosios sovietinės okupacijos pradžia <i>Prievartinė mobilizacija. – P. Vetrovo ir M. Byčkovskio daliniai. – Užnugario „valymas“. – NKVD 4-oji šaulių divizija. – NKVD užnugario apsaugos ir pasienio kariuomenės vykdytas teroras. – L. Berijos 1944 m. spalio 12 d. įsakymas. – Mobilizacijos boikotas. – Partizanai prieš baudėjus. – Klaipėdos krašto niokojimas</i>	101

2. Masinės lietuvių žudynės 1944 m. gruodžio mėn.
NKVD kariuomenės telkimas. – Umanės budelio atvykimas. – S. Kruglovo planas. – Lenkų klausimo sprendimas. – Karinės baudžiamosios operacijos. – „Išdegintos žemės“ taktika. – NKVD ultimatumai. – „Kalėdinis“ teroras. – Žudynės Čekiškės ir Merkinės valsčiuose. – Nusikaltimų pėdsakų slėpimas. – Kaliniai. 111
3. 1945-ieji – didžiojo teroro metai
Teroras Klaipėdos krašte, jo apgyvendinimas. – Lenkų repatriacija ir Armija krajova. – Sulaukyti, suimti, likviduoti. – „Smerš“ teroras. – Baudėjai Rokiškio apskrityje. – P. Vetrovo baudėjų veiksmai ir jų aukos. – Jungtinis baudžiamasis būrys. – M. Suslovo „politinė linija“. – „2–3 savaitės lietuviams palaužti.“ – B. Kobulovo ir A. Apolonovo planas: žudynės liepos mėn. – Burbinės tragedija. – Nauji L. Berijos nurodymai. – Teroro padariniai 130
4. Pasipriešinimo dalyvių persekiojimas, naikinimas ir MVD bei MGB nusi-kaltimų slėpimas
- 1946–1953 m. karinės baudžiamosios operacijos
Sovietinių rinkimų inscenizavimas ir baudėjų teroras. – J. Bar-tašiūno ultimatumas. – „Persekioti bet kokiomis sąlygomis.“ – NKVD kariuomenės galutinis išsidėstymas. – Nužudytųjų išnie-kinimas. – Stribų sudėtis ir veiksmai. – MGB perima MVD funkcijas. – Generolo Pankino planai. – 2-osios divizijos sufor-mavimas. – Karinės čekistinės grupės. – MGB „vidaus apsauga“. – SSRS MGB antipartizaninių planų žlugimas. 161
- Žudynių įrankis – MGB agentūra
A. Guzevičius – provokacinių būrių iniciatorius. – „Specialios prie-monės“. – A. Sokolovo specialioji grupė. – Smogikai. – Agentūrinės kombinacijos. – Preparatas „Neptun-22“. – Liudytojų žudymas. – MGB „operatyviai panaudojami“ partizanai ir fiktyvūs štabai. – Smogikai – 1952–1953 m. – Paskutinės aukos 187
5. Masiniai trėmimai
Vokiečių tremtis. – 1945 m. liepos–rugsėjo mėn. tremtiniai. – J. Bar-tašiūno ultimatumo įgyvendinimas. – SSRS Ministrų taryba – ma-siškiausių trėmimų iniciatorė. – „Vesna“. – „Priboj“. – Mažesnės trėmimų akcijos. – „Osen“. 196

6. Lietuvos gyventojų naikinimas kalėjimuose, lageriuose ir tremtyje

Kalinimas Lietuvoje. Tardymo metodai. Mirtininkai

Kalėjimų tinklas. – Kalinių mirtingumas. – Kalinių skaičius Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje. – Etapai. – GULAG lageriai Lietuvoje. – Šilutės lageris. – „Sankcionuoti“ ir „nesankcionuoti“ kankinimai. – „Kontrolinio šūvio“ aukos. – Tuskulėnai.

213

Lietuviai lageriuose

Lagerių kasdienybė – baudžiamosios priemonės ir „gydymo punktai“, mirusiųjų išniekinimas ir „gamybos“ aukos. – Ypatingųjų lagerių steigimas. – Lietuviai, latviai ir estai ypatinguosiuose ir bendruosiuose lageriuose. – Ypatingieji kalėjimai. – Gorlago, Rečlago ir Steplago kalinių sukilimai. – Kalinimo režimo „liberalizavimas“. – Sovietinė amnestija. – Buvusių kalinių persekiojimas. – J. Paleckio 1957 m. sausio 21 d. įsakas

235

Lietuviai tremtyje

Tremtinių kategorijos. – Bėgimas nuo mirties. – Vaikai tremtyje. – Tremties vietos. – Prievartinis darbas ir lietuvių tremtinių aukos. – Sąlyginė „laisvė“ ir mirtys 1953–1958 m. – Tremtinių bylų nagrinėjimo komisija. – Grįžimas į tėvynę. – 1941 m. tremtinių padėtis. – „Nauja politika“ – kliudymas grįžti į tėvynę.

258

LIETUVIŲ TAUTOS NAIKINIMO PADARINIAI 277

Priedai 282

Summary 291

Šaltinių ir literatūros sąrašas 295

Sutrumpinimai 303

Pavardžių rodyklė 305